

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 9/0-03-187/2018-3
Датум: 01.03.2018. године

Република Србија
Регулаторна агенција за електронске
комуникације и поштанске услуге
Београд

БРОЈ: 1-03-34900-2/18-1

ДАТУМ: 02-03-2018

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ**

др Владица Тинтор, директор
Ул. Палмотићева бр. 2
11000 Београд

ПРЕДМЕТ: Мишљење Комисије за заштиту конкуренције по захтеву Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге број 1-03-34900-2/18 од 02.02.2018. године

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), дана 06.02.2018. године, примила је допис Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција) у којем се наводи да је Агенција, дана 31.01.2018. године, објавила на интернет страници позив стручној и широј јавности да у оквиру јавних консултација доставе мишљење у вези са Извештајем о анализи тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији (у даљем тексту: Извештај).

Према наводима из дописа, Агенција је поступак анализе тржишта спровела у циљу хармонизације са регулативом Европске уније, ради утврђивања релевантности тржишта, односно да ли на посматраном тржишту постоји делотворна конкуренција или један или више оператора са ЗТС, ради доношења нове одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији.

Позивајући се на одредбе члана 60. став 2. Закона о електронским комуникацијама, као и на одредбе члана 3. Протокола о сарадњи закљученог између Агенције и Комисије, изнета је молба да Комисија, до истека рока за достављање мишљења у оквиру поступка јавних консултација, односно до 05.03.2018. године, достави мишљење о томе да ли су Извештај о анализи тржишта локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, као и регулаторне обавезе за које је у извештају закључено да могу бити одређене оператору са значајном тржишном снагом на релевантном тржишту, у складу са прописима који регулишу заштиту конкуренције.

Савет Комисије размотрио је Извештај и на основу члана 21. став 1. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13-у даљем тексту: Закон), на 142. седници од 28.02.2018. године доноси следеће

Lj. Jelenković

V. Tintor

02.03.2018. *T*

МИШЉЕЊЕ

У делу Извештаја, приликом дефинисања релевантног тржишта, Агенција наводи да се путем veleпродајне услуге локалног приступа елементима мреже, који се пружа на фиксној локацији поред услуге преноса података, могу омогућити и говорне услуге, али да ће се даље у анализи тржиште разматрати искључиво преко услуге широкопојасног приступа или одговарајуће услуге преноса података, имајући у виду да је тражња за наведеном veleпродајном услугом пре свега последица тражње за услугом широкопојасног приступа интернету или за одговарајућом услугом преноса података на малопродајном тржишту. Истовремено, на страни 32 Извештаја, приликом анализе veleпродајног тржишта локалног приступа, дат је графички приказ, означен као слика 10, којим је приказано коришћење услуге рашчлањеног приступа локалној петљи¹ за потребе омогућавања говорне услуге, односно широкопојасног приступа Интернету крајњим корисницима мерено бројем рашчлањених локалних петљи, у коме је поред услуге широкопојасног приступа приказана и говорна услуга. У коментару приказаног графика наведено је да се са слике може уочити да су се у 2016. години све рашчлањене локалне петље користиле подједнако и за потребе широкопојасног приступа и за потребе пружања говорне услуге.

Имајући у виду поменути начин коришћења рашчлањених локалних петљи, мишљења смо да је део у коме се анализирано veleпродајно тржиште локалног приступа, као и приступе које укључује, потребно допунити одговарајућим показатељима тражње за обе врсте услуга односно бројем рашчлањених петљи и тренутним бројем корисника за услуге преноса података, али и говорну услугу, као и динамику ових показатеља у трогодишњем периоду.

У Извештају је констатовано да у овом тренутку једино оператор Телеком Србија а.д. може да пружи услугу потпуног и дељеног рашчлањеног приступа локалној петљи до скоро сваког корисника повезаног на његову фиксну мрежу, али је на више места наведено да и постојеће технологије имају потенцијалну конкуренцију. Комисија је мишљења да део Извештаја који се односи на приказ технолошког развоја на тржишту рашчлањеног (локалног) приступа и широкопојасног (централног) приступа (Део 3.1.2) суштински представља приказ евентуалне потенцијалне конкуренције. Констатовано је да се мреже оператора дистрибуције медијских садржаја, које се убрзано унапређују на EuroDocsis 3.0 стандард (који омогућава брзине протока до 100 Mb/s) и које све више представљају комбинацију оптичких и коаксијалних мрежа, у све већој мери могу прилагодити томе да омогуће економски одрживе понуде неких од veleпродајних услуга приступа на комерцијалној основи. Комисија претпоставља да је у вези са изнетим налазом и закључак на страни 53 Извештаја да су, поред оператора Телеком Србија а.д, приступ до крајњих корисника путем сопствене приступне мреже реализовали и алтернативни оператори и то пре свега оператори дистрибуције медијских садржаја путем оптичких, коаксијалних или хибридних оптичко-коаксијалних мрежа. Наведено је и да, иако у тренутку израде анализе, мреже ових оператора нису прилагођене томе да омогуће приступ до крајњих корисника на veleпродајном нивоу, Агенција ће наставити да прати кретања на предметном тржишту и благовремено предузима одговарајуће мере.

У вези са изнетим, мишљења смо да је Извештај потребно допунити подацима који се односе на очекиване рокове да до извесних унапређења евентуално и дође, а нарочито подацима којима се образлажу разлози због којих мреже оператора дистрибуције медијских садржаја нису прилагођене томе да омогуће приступ на veleпродајном нивоу, те техничке и комерцијалне услове потребне за њихово прилагођавање.

¹ Veleпродајне услуге које омогућавају локални приступ укључују, између осталог, рашчлањени приступ локалној петљи који се може се реализовати као потпуни и дељени рашчлањени приступ.

Према мишљењу Комисије, предметни Извештај садржи обиман приказ тржишта широкопојасног приступа интернету, нарочито малопродајног сегмента, при чему је veleпродајно тржиште широкопојасног приступа интернету само за себе подложно претходној регулацији и сачињавању посебног Извештаја о његовој анализи. У контексту предметног тржишта и Извештаја, veleпродајна услуга широкопојасног приступа анализира се само као евентуални супститут veleпродајној услузи локалног приступа елементима мреже који се пружа на фиксној локацији, при чему је већ на страни 22. Извештаја, на основу изнетих карактеристика предметних услуга, изведен закључак да ове услуге и даље припадају различитим релевантним тржиштима и да се могу сматрати комплементарним услугама, а не супститутима. Имајући у виду и закључак на страни 46. Извештаја да veleпродајна услуга широкопојасног приступа не представља супститут услузи рашчлањеног приступа локалној петљи, сматрамо да је велики део извештаја посвећен овом сегменту, док је у исто време део извештаја – Veleпродајно тржиште локалног приступа, приказан без кључних показатеља тражње и тренутне величине тржишта.

На основу свега претходно изнетог, Комисија је мишљења да је Извештај сачињен у складу са принципима заштите конкуренције, с тим да сматра да је потребно усагласити поједине налазе и закључке изнете у Извештају на различитим странама, као и исти допунити подацима од значаја за приказ тражње, као и потенцијалне конкуренције на предметном тржишту.

Не доводећи у питање претходно изнето мишљење, Комисија напомиње да задржава право да у конкретним поступцима које води у оквиру својих надлежности, у складу са прописима којима се уређује заштита конкуренције, изведе и евентуално другачије закључке у односу на оне наведене у Извештају о анализи тржишта, а нарочито у погледу утврђивања релевантног тржишта, било у производној, било у географској димензији, при чему је могуће да се конкретна дефиниција не подудара у свему са дефиницијом усвојеном за потребе Извештаја о анализама тржишта.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

ПОВРАТНИЦА

БРОЈ: 9/0-03-187/2018-3

Предмет пошиљке

МУШВЕЊЕ

Предао пошти

Владимир Тихомир
РЕГ. АГЕНЦИЈА ЗА ЕК. УЛУ

На адресу

Танасијевић 2
у 11000 Београд

Адреса

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ
БЕОГРАД.

САДСКА 25/IV

11000 Београд

Напомена пошиљаоца _____

Потврђујем да сам дана двојнарица _____ 201 8 године
(исписати словима)

примио пошиљку означену на предњој страни.

П О Т П И С И :

(Достављач - поштоноша)

(однос према лицу уместо кога је пошиљка примљена)

Напомена достављача - поштоноше: _____